No. 95. 1837.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag 21 April.



FRANKRIJK.

PARIJS, den 18den April.

Het niet verschijnen van de ministers gisteren in de kamer, om de aangekondigde mededeeling te doen, heeft tot een aantal gevolgtrekkingen geleid, welke de *Moniteur* en de ministeriele bladen heden te regt wijzen, door te zeggen, dat de beraadslagingen van den raad omtrent de mededeeling lang aangehouden hebbende, de zitting reeds opgeheven was, toen de ministers in de vergadering kwamen; dat voorts de gedachte mededeelingen heden aan de beide kamers zouden worden gedaan.

Met der daad verschenen heden in de zitting van de kamer van afgevaardigden, die buitengewoon talrijk opgekomen was, de nieuwe ministers, aan het hoofd hebbende den heer *Molé*. Deze de tribune beklommen hebbende, gaf kennis van de heugelijke gebeurtenis, zoo voor den staat als voor de koninklijke familie, die tot bevestiging, ook voor de toekomst van den tegenwoordigen constitutionelen staat van zaken moest strekken, te weten: het aanstaande huwelijk van den hertog *van Orleans* met de prinses *Helena van Mecklenburg Schwerin*. De heer *Molé*, na over de deugden der vorstin te hebben uitgewijd, kwam op de noodzakelijkheid neder, om de jaarlijksche dotatie van den prins, ten gevolge van zijn huwelijk, te verhoogen. De Koning had echter niet gewild, dat de kamers te gelijker tijd voor twee zijner zonen hadden te zorgen; de hertog *van Nemours* had daartoe zelf het verlangen betuigd; weshalve de voorgedragen wet voor het uitzet van dezen prins werd ingetrokken, onder voorbehoud van daarop nader terug te komen. De president van den raad trad vervolgens in een aantal bijzonderheden, over het gebruik dat de Koning van de fondsen der civiele lijst maakte, zoo tot bescherming der kunsten, als tot aanmoediging der werken van algemeen nut, en kwam eindelijk met het nieuwe ontwerp voor den dag, dat in twee artikelen vervat is, waarvan het eerste behelst, dat aan den hertog *van Orleans* een jaarlijks supplement van dotatie zal wordee uitgekeerd; de som oningevuld gelaten, opdat de kamers zelve die zouden bepalen; terwijl het tweede het weduwe-traktement vaststelt. Ten slotte gaf de heer *Molé* te kennen, dat het nieuwe ministerie het sedert zeven jaren gevolgde stelsel zoude voortzetten.

Dezelfde mededeelingen zijn daarna ook de kamer der pairs gedaan.

In de kamer van afgevaardigden zijn vervolgens de discussien geopend over het ontwerp betrekkelijk de supplementaire credieten voor Afrika. De maarschalk *Clausel* verzocht dadelijk om het eerst te worden gehoord. Hij verhaalde, geheel in den geest van het door hem uitgegeven vlugschrift, de bijzonderheden van de expeditien van Mascara en Tlemcen; beklaagde zich over de wijze waarop men met voordacht de zaken betrekkelijk Afrika had verdraaid; bij de aanvaarding van het regentschap van Algiers, had hij geweten aan welke, onophoudelijke aanvallen en lasteringen hij zich ging blootstellen; hij had de geschiedenis van *Lally Tollendal* niet vergeten: maar hij had altijd de gevaren en den laster veracht, wanneer het er op aankwam om den roem en voorspoed van zijn land te bevorderen; hij zeide voor de kamer te zijn verschenen, als onder haar regtsgebied behoorende, en verklaarde zich daaraan te onderwerpen. Talrijke stemmen in de vergadering kwamen hier tegen op; terwijl de president den maarschalk deed opmerken, dat zelfs zijne bereidwilligheid ten deze der kamer het regt niet gaf, zich eene jurisdictie aan te matigen, en dat hij niet als maarschalk van Frankrijk, maar als wel onderrigt gedeputeerde, werd gehoord. Tot den rampspoed van Constantine gekomen, zeide de heer *Clausel* dat dezelve zich slechts tot het verlies van eenige manschappen bepaalde, wier dood niet nutteloos voor het land was geweest, daar men een streek land van 20 uren in de positie van Guelma gewonnen had; den noodlottigen uitslag weet hij deels aan het weder, deels aan den slechten staat van het materieel. De maarschalk eindigde, met het ministerie van kwaden wil in de kwestie van Algiers te beschuldigen.

Na den maarschalk *Clausel* heeft de heer *Jaubert* het woord gevoerd; deze gaf onder anderen te kennen dat het gouvernement een' grooten misslag had begaan, toen het in 1835 een gouverneur-generaal voor Algiers koos, die steeds tot de leden der oppositie had behoord; door welk stelsel om de oppositie te ontzien, men haar stouter had gemaakt, en de vrienden van het bestuur ontmoedigd. Het gouvernement van Algiers had zijne ondergeschikte betrekking uit het oog verloren en zich als eene op zich-zelve staande magt willen verheffen. De spreker doorliep vervolgens de onderscheidene gebeurtenissen die op Algiers betrekking hebben, alsmede de ingebragte klagten waaruit de willekeur van het Algiersch bestuur konde blijken.

Ten half vijf duurde de zitting nog voort.

— Heden middag werd voor het stelligst verzekerd, dat de debatten voor het hof der pairs in de zaak van *Meunier*, die op den 21sten dezer bepaald waren, tot den 21sten Mei zijn uitgesteld; de oorzaak zou zijn dat *Lavaux* nadere verklaringen had gedaan, die tot nieuw onderzoek van een aantal personen had geleid.

— Uit Bona schrijft men dat een fransch hoofd-officier, welke naar Tunis was afgezonden om er een aankoop van remontepaarden te doen, door den Deij met welwillendheid was ontvangen en in zijn oogmerk geslaagd. — Te Guelma had de kolonel *Duvivier* eene verkenning tot op zes uren afstands gedaan doch geen vijand ontmoet.

— Men verzekert, dat de minister der Vereenigde Staten bij ons hof, de heer *Cass* van Toulon, waar hij zich thans bevindt, naar Konstantinopel begeven zal, alwaar hij met eene zending van zijn gouvernement zou belast zijn, om den afstand van een of ander punt op de barbarijsche kust te bewerken. Vroeger werd reeds gesproken van de vestiging der Amerikanen op eenig punt van het rijk van Marokko.

— De vroegere schrijver van het *Mémorial Bordelais*, die zich in den laatsten tijd door zijne artikelen in den ultraministerielen zin, in het *Journal de Paris*, zoo zeer van zich deed heeft spreken keert, zegt men, naar Bordeaux terug, ontevreden dat het vorig bestuur zijnen raad niet geheel heeft gevolgd en het publiek hem zoo weinig belangstelling heeft betoond.

— Het *Charte* houdt heden een berigt, dat volgens de jongste tijdingen van Lyon, waar men gezegd had dat de orde gestoord was, de volmaakste rust heerschte; de handelgesteldheid begon zich te verbeteren en men had reden om te hopen dat er meerder voor de arbeidende klasse zoude komen.

— Een der bladen, *le Journal général de la France* melde gisteren dat er een ernstige twist was gerezen tusschen den hertog *van Orleans* en den minister van oorlog; wegens eene bevordering onder de officieren van den staf, waarin de hertog een der officieren van zijn huis wilde opgenomen zien, hetgeen de minister geweigerd had. *La Charte* verklaard heden een en ander voor geheel onwaar.

— Uit Madrid heeft men heden geene nadere tijdingen. Van de grenzen verneemt men niets bijzonders.

— Ter beurze was eenige rijzing in de fondsen [illegible] ter zake van de mededeelingen die men vermoedde, dat [illegible] kamers stonden gedaan te worden. Het spaansch actief steeg tot 24¾, ofschoon er weinig in omgezet werd. Men verzekerde dat het spaansch bewind over eene nieuwe leening in onderhandeling was met het huis *Aguado*, dat zich met de betaling der intrest op 1 Mei aanstaande belasten zou. De notering was heden (18 *April*): 5 pCt. 106,90; 3 pCt. 97; Nap. renten 99; Sp. Ard. 24½; Dif. 3¾; nieuwe 9; Pass. 6⅛; Rom. L. 102⅞.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, den 17den April.

Te Regensburg hebben op den 11den dezer eenige oproerige bewegingen, onder de arbeidende volksklasse, plaats gehad, ter zake dat de, in die stad zich bevindende, handwerksgezellen weigerden een, kort te voren door het bestuur hun opgelegde, belasting tot stijving der armenkas te voldoen. Een oploop naar het stadhuis had plaats, welke ten laatste de ontwikkeling der militaire magt noodzakelijk maakte, en werden er een aantal der oproerigen in verzekerde bewaring genomen. Den volgenden dag was de rust weder hersteld.

— Het jongst uit Ofen te Weenen ontvangen berigt over den toestand des aartshertogs Palatijns luiden iets gunstiger dan de voorgaande. Men ... meerdere hoop op zijne mogelijke herstelling te hebben opgevat. Bij gelegenheid van de ziekte des aartshertogs wordt uit Weenen een geschiedkundig oversigt medegedeeld van de eigenlijke betrekking des hongaarschen palatijnschaps. Dezelve is zoo oud als het koningrijk zelf, en werd in den beginne door den koning naar goedvinden aan gewone hofbeambten geschonken of outnomen. Sedert de jongste vier eeuwen echter is dit hooge staatsambt, met goedvinden van de rijksstenden, levenslang verleend, en den palatijn, wiens post niet langer dan een jaar onbezet mag blijven, een grooter aandeel aan het staatsbestuur verleend. Door de oprigting der hofkamer, door betere afbakening der militaire grenzen, door de invoering van de staande militie in 1715, door de daarstelling van den stadhoudersraad, en de organisatie der twee hooge geregtstafelen, van het generaal kommando, enz. is er veel in het staatsbestuur veranderd, en menig gedeelte van de regten eens palatijns kunnen niet wel uitgeoefend worden, zoo men tevens niet met de evengenoemde hervormingen bekend is. De regten eens palatijns zijn met der daad groot en van veel gewigt, vooral ook ter oorzake dat in zijnen persoon, overeenkomstig de wetten, onderscheidene hooge staatkundige, regterlijke en militaire waardigheden vereenigd zijn. De palatijn is, volgens eene oude wetsbepaling, voogd over den minderjarigen koning en tot diens meerderjarig wording bestuurder des rijks; hij is president van het rijk, draagt bij de krooning de kroon voor den koning uit, is de stadhouder van den koning bij diens afwezendheid, kan de, aan de kroon vervallene, fiskaalgoederen tot op eene zekere hoeveelheid aan edellieden vergeven, is bemiddelaar, wanneer er misverstand tusschen den koning en de stenden is gerezen en heeft nog een aantal andere regten en betrekkingen. De keuze voor den rijkspalatijn geschiedt op den landdag door de stenden, naar eene keus uit vier magnaten door den koning voorgedragen.

— Op de beurs te Weenen heerschte den 11den veel spanning, welke veel voornamelijk veroorzaakt werd, door den onzekeren staat waarin men omtrent den uitslag der ministeriele kwestie te Parijs, verkeerde. Men vreesde dat bij het aftreden van den heer *Guizot*, de regering van haren grootsten waarborg zoude beroofd zijn, om tot eenige vastheid te geraken.

— Munchener bladen geven berigten uit Athene tot den 18den Maart, waarin het berigt wordt gegeven dat H. M. de koningin van Griekenland zich in gezegende omstandigheden zoude bevinden; de zaak was echter nog niet officieel aangekondigd.

De tijdingen uit Griekenland luiden overigens niet ongunstig; men merkt overal meer levendigheid op na de terugkomst des Konings met de Koningin.

De Koning heeft twee staatsraden, de heeren *Monarchides* en *Botassis*, als buitengewone commissarissen naar de verschillende districten gezonden, om te onderzoeken naar den staat der onderscheiden takken van bestuur, en naar de wijze waarop de wetten en reglementen ten uitvoer gelegd en gehandhaafd worden.

De zittingen van den Staatsraad worden geregeld door den Koning gepresideerd, en aldaar zijn verschillende plannen, tot bezuiniging van uitgaven ter tafel, als mede een voorstel om de inkomende regten en tollen aan eene handel-maatschappij te verpachten, die daarvoor eene aanzienlijke som meer aangeboden heeft, dan de opbrengst dier belasting in het afgeloopen jaar.

Volgens eene statistieke opgave bedraagt de bevolking van Griekenland 926,000 zielen met 9,325 man troepen op voet van vrede. De vloot is met honderd en negentig stukken geschut, gewapend en met vier en twintig honderd zeelieden bemand. Het rijk telt 33 bisschoppen van de grieksche kerk, de leden van de Synode daaronder begrepen, en vier katholijke bisschoppen.

— Te Weenen waren den 11den April genoteerd: Met. 104¼; 4 pCt. 100; 3 pCt. 74⅝; Bankactien 1369¼.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 20sten April.

Door Zijne Majesteit zijn bij onderscheiden besluiten gedaan de volgende benoemingen, als:

tot Plaatselijken Kommandant, 3de klasse, te Hellevoetsluis, de Majoor *H. W. T. A. van Uchelen*, het traktement van non-activiteit genietende;

tot Majoor effectief bij het korps maréchaussée, de Majoor titulair, *T. G. Chomel*;

tot alle Luitenant-kwartiermeester, als:

bij de 13de afdeeling infanterie, de Sergeant-majoor *A. Oykorst*, van de 17de en de Sergeant *J. van Graaf-eiland*, van de 10de afdeeling infanterie;

bij de 14de afdeeling infanterie, de Sergeant *J. F. van der Hoek*, van het algemeen depôt der landmagt n°. 33.

bij de 2de afdeeling infanterie, de Sergeant *J. Engeringh*, van de 9de afdeeling infanterie;

bij de 16de afdeeling infanterie, de Sergeant-majoor *J. W. J. Polieten*, van het bataillon vrijwillige artilleristen; en

bij het algemeen depôt der landmagt n°. 33, de Sergeant-majoor *P. Schrier*, van de 17de afdeeling infanterie.

— Z. K. H. de hertog van *Cumberland* is maandag avond te Rotterdam aangekomen en aan het *Grand Hotel des Pays-Bas* afgestapt. Dingsdag ochtend is Hoogstdezelve met de stoomboot *de Batavier* naar Londen vertrokken.

Volgens de engelsche berigten tot den 17den over Belgie, zou lord *Harding* in de zitting van het parlement van maandag avond eene motie doen, om den koning te verzoeken, dat het besluit van den raad van den 10den Mei 1835, 't welk den 10den Junij aanstaande verstrijkt, omtrent de vrijwillige dienstneming in Spanje verlengd worde, en voorts om te verzoeken, dat de britsche zeemagt niet gebruikt mogt worden om in den spaanschen burgeroorlog tusschen beide te komen, dan voor zoover de bepalingen der bestaande traktaten zulks veroorloven. Overigens behelzen deze berigten over Belgie niets bijzonders.

— Ter Londensche beurs van den 17den waren genoteerd: Consols 90⅞; Ned. 2½ pCt. 53; Ardoins 22⅞; Portugal 30; Braz. 84½.

— In Belgie wordt thans, gewisselijk in navolging van de ministeriele crisis te Parijs, insgelijks van eene verandering in het uitvoerend bestuur gesproken. De *Courrier belge* treedt daarbij op den voorgrond, en heeft reeds meer dan eene ministeriele combinatie aanbevolen. Thans heeft hij een volledig stel ministers gevonden: „alle — zegt hij — nog jonge menschen, vrienden van den voortgang, met de eeuw vooruitgaande, en zoodanig als Belgie past, naar de plaats die het geroepen is om op het vaste land in te nemen, door de wijze constitutie die het zich vrij en onderlet gegeven heeft.” Dit voortreffelijk ministerie zou als volgt zamengesteld zijn: de heeren *de Brouckere*, minister van justitie; *Deschamps* finantien; *van de Weijer*, binnen- en buitenlandsche zaken, *Willmar* oorlog; *Nothomb* koophandel en openbare werken.

— Te Antwerpen ging heden vrij veel in de spaansche fondsen om, van 20% steeg de koers tot 21⅛ en bleef op 21⅛. De notering was gisteren (19 April): Holl. 53⅛; Ned. 100⅞; Spanje Ard. 21⅝, 21⅛; Differed 8; Nap. renten 92⅝; B. Tavoliere 58⅛; Si-Sicil. 92½; Rom. L. 100½; Certif. te Antw. 97; Braz. 85½; Wisselkoers op Amst. en Rott. ¼ pct. premie.

GRAANMARKT
TE AMSTERDAM.

Van Woensdag **19** *April.*

TARWE en ROGGE. — In een doen, met weinig handel: 131 ℔ extra p. o. witb. Pools. *f* 335; - 131 ℔ o. Meckl. *f* 242; - 126 ℔ n. Pruiss. *f* 175; - 130 ℔ o. b. Pools *f* 265; - 120, 122 ℔ n. Drents. Rogge *f* 140, 145; - 124 n. Gelders. *f* 150.

GARST. — Zonder handel.

HAVER. — In een doen: 87 ℔ n. dikke *f* 90.

BOEKWEIT. — Als voren: 141 ℔ n. Overijs. Veen *f* 175.

ZAADMARKT.

KOOLZAAD. — In een doen: Vr. 6.. £; op 9 vat. dadelijk 66 £.

LIJNZAAD. — Zonder handel.

RAAPOLIE. — Was alleen dadelijk en op Mei bijzonder willig; terwijl op het najaar aangeboden was: per 6/w. *f* 43 à 46; vlieg. 43½ à 45; Mei *f* 44 à 45; Sept. *f* 53¼; Oct. *f* 53¼ à 38; November en Dec. *f* ....

LIJNOLIE. — ... *f* 35 à ¼.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van ... waren genoteerd: Werk. Sch. 2½ pCt. 52⅛, ...; Kanst. *f* 225, 224; Amort.-Syndikaat 4½ pCt. 92⅛; ... 18¼, 18⅛; Oost-Ind. 5 pCt. 97⅛; dito. 4 pCt. 90¼; Ardoins 25 ..., 21⅞, ...; dito. Coup. 45⅛, 45; Metall. 5 pCt. 99⅞, ...; Peruan. 14⅞, 14.

ONDERHANDSCHE VERKOOPING.

Er wordt uit de hand *te koop* aangeboden een hecht sterk en een der beste HEEREN HUIZINGE, HOF en ERVE, groote PLAATS, KOETSHUIS en STALLING voor zes Paarden, staande in het beste gedeelte der Stad Bergen-op-Zoom, des te kiezende in Mei aanstaande te aanvaarden, en is zeer geschikt tot Logement, zoo door dat hetzelve vele en ruime fraaije Kamers, Lokalen en andere gemakken bevat, als dat vroeger die woning niet ongunstig als zoodanig bekend was, onder den naam van het *Hotel des Pays-Bas*. — Nadere informatien te bekomen bij den Eigenaar *A.* VERMAN aldaar.

*** Door verandeling van Affaires is uit de hand te koop, eene sedert ... jaren nieuw opgerigte en nu nog in volle werking zijnde LEERLOOIJERIJ en TOUWERIJ, gedreven wordende met zes Kuipen, met alle voorhanden zijnde bereid en onbereid Leder, benevens HUIS en ERVE, staande en gelegen in het beste gedeelte der Stad *Geertruidenberg*. Te bevragen in Persoon, of per *franco* brieven, bij den endergeteekende Eigenaar van voornoemde Affaire

G. W. ...

PRINSES MARIANNE,
van MIDDELBURG naar ROTTERDAM,

April 1837.

Van MIDDELBURG.				Van ROTTERDAM.		
Zondag	23,	's morg. 5½	uur.	Maandag	24,	's morg. 6½ uur
Dingsdag	25,	»	5 »	Woensd.	26,	» 8 »
Vrijdag	28,	»	5 »	Zaturdag	29,	» 11 »

BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.